

БУРГАСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ
ЦЕНТЪР ПО ИКОНОМИЧЕСКИ И УПРАВЛЕНСКИ НАУКИ
БАКАЛАВЪРСКИ ПРОГРАМИ

К О Н С П Е К Т

за ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ, специалност СЧЕТОВОДСТВО и КОНТРОЛ,
образователно-квалификационна степен БАКАЛАВЪР

I. СЧЕТОВОДСТВОТО НА НЕФИНАНСОВИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

1. Счетоводството в управлението на предприятието. Счетоводството като функция и средство на управлението, подсистема в управлението на предприятието.
2. Същност, характерни особености и задачи на счетоводството.
3. Предмет и обект на счетоводството. Същност. Класификация на обектите на счетоводството.
4. Метод на счетоводството. Същност и елементи на счетоводния метод.
5. Форма на счетоводството. Същност, значение и видове.
6. Основи на организацията на счетоводството на нефинансовото предприятие.
7. Счетоводна политика на предприятието.
8. Нормативна уредба на счетоводството на предприятието. Категории и групи предприятия. Приложими счетоводни бази. Счетоводни принципи.
9. Същност на дълготрайните материални активи (ДМА). Видове ДМА. Нормативна регламентация на ДМА. Критерии за признаване, първоначално и последващо оценяване, оповестяване на ДМА в ГФО на предприятието. Организация на синтетичното и аналитичното счетоводно отчитане. Организация на счетоводното отчитане на придобиването и намаляването на ДМА. Амортизация на ДМА, методи. Ремонт на ДМА. Счетоводни документи, използвани при счетоводното отчитане на ДМА.
10. Същност на дълготрайните нематериални активи (ДНА). Видове ДНА. Нормативна регламентация на ДНА. Критерии за признаване, първоначално и последващо оценяване, оповестяване на ДНА в ГФО на предприятието. Организация на синтетичното и аналитичното счетоводно отчитане. Организация на счетоводното отчитане на придобиването и намаляването на ДНА. Амортизация на ДНА, методи. Счетоводни документи, използвани при счетоводното отчитане на ДНА.
11. Същност на дългосрочните финансови активи (ДФА). Видове ДФА. Нормативна регламентация на ДФА. Критерии за признаване, първоначално и последващо оценяване, оповестяване на ДФА в ГФО на предприятието. Организация на синтетичното и аналитичното счетоводно отчитане. Организация на счетоводното отчитане на придобиването и намаляването на ДФА. Счетоводни документи, използвани при счетоводното отчитане на ДФА.
12. Същност на дълготрайните биологични активи (ДБА). Видове ДБА. Нормативна регламентация на ДБА. Критерии за признаване, първоначално и последващо оценяване, оповестяване на ДБА в ГФО на предприятието. Организация на синтетичното и аналитичното счетоводно отчитане. Организация на счетоводното отчитане на придобиването и намаляването на ДБА. Счетоводни документи, използвани при счетоводното отчитане на ДБА.
13. Същност на стоково-материалните запаси (СМЗ). Видове СМЗ. Нормативна регламентация на СМЗ. Критерии за признаване, първоначално и последващо оценяване, оповестяване на СМЗ в ГФО на предприятието. Организация на синтетичното и аналитичното счетоводно отчитане. Организация на счетоводното отчитане на придобиването и намаляването на СМЗ. Методи за оценяване на МЗ при тяхното потребление. Счетоводни документи, използвани при счетоводното отчитане на СМЗ.
14. Същност на краткотрайните биологични активи (КБА). Видове КБА. Нормативна регламентация на КБА. Критерии за признаване, първоначално и последващо оценяване, оповестяване на КБА в ГФО на предприятието. Организация на синтетичното и аналитичното счетоводно отчитане. Организация на счетоводното отчитане на придобиването и намаляването на КБА. Счетоводни документи, използвани при счетоводното отчитане на КБА.

15. Характеристика на разчетите. Нормативна регламентация. Организация на синтетичното и аналитичното счетоводно отчитане на краткосрочните вземания и на краткосрочните задължения. Счетоводно отчитане на краткосрочните вземания, на краткосрочните задължения, на вътрешните разчети в предприятието. Счетоводни документи, използвани при счетоводното отчитане на разчетите.

16. Характеристика на краткосрочните финансови активи и инструменти. Нормативна регламентация. Критерии за признаване, първоначално и последващо оценяване, оповестяване в ГФО на предприятието. Организация на синтетичното и аналитичното счетоводно отчитане. Организация на счетоводното отчитане на придобиването и намаляването на КФА. Счетоводни документи, използвани при счетоводното отчитане на КФА.

17. Характеристика на разходите на предприятието. Нормативна регламентация. Критерии за признаване и оценяване. Счетоводни принципи при отчитането на разходите. Същност и видове. Организация на синтетичното и аналитичното счетоводно отчитане. Видове дейности. Счетоводно отчитане на разходите за дейността по икономически елементи. Счетоводно отчитане на: разходите по функционално направление, на финансовите разходи, на разходите за бъдещи отчетни периоди. Представяне на разходите в ГФО на предприятието. Счетоводни документи, използвани при счетоводното отчитане на разходите.

18. Характеристика на приходите на предприятието. Нормативна регламентация. Критерии за признаване и оценяване. Счетоводни принципи при отчитането на приходите. Същност и видове. Организация на синтетичното и аналитичното счетоводно отчитане. Счетоводно отчитане на: приходите от дейността, на финансовите приходи, на приходите за бъдещи отчетни периоди и на приходите от финансираня. Представяне на приходите в ГФО на предприятието. Счетоводни документи, използвани при счетоводното отчитане на приходите.

19. Характеристика на собствения капитал на предприятието. Нормативна регламентация. Организация на синтетичното и аналитичното счетоводно отчитане на собствения капитал в предприятието. Счетоводно отчитане на основния капитал на предприятието, изискващ и неизискващ регистрация. Счетоводно отчитане на премиите и отбивите, свързани с капитала. Представяне на собствения капитал в ГФО на предприятието. Счетоводни документи, използвани при счетоводното отчитане на собствения капитал в предприятието.

20. Характеристика на резервите в предприятието. Нормативна регламентация. Видове резерви. Организация на синтетичното и на аналитичното отчитане на резервите. Начини за формиране и за разпределение. Счетоводно отчитане на увеличаването и намаляването на резервите. Представяне на резервите в ГФО на предприятието. Счетоводни документи, използвани при счетоводното отчитане на резервите в предприятието.

21. Финансов резултат. Нормативна регламентация. Същност и видове. Формиране на финансов резултат от: обичайната и от цялостната дейност на предприятието. Начини за формиране и за разпределение. Счетоводно отчитане на увеличаването и намаляването на финансовия резултат. Представяне на финансовия резултат в ГФО на предприятието. Счетоводни документи, използвани при счетоводното отчитане на финансовия резултат в предприятието.

22. Годишно счетоводно приключване (ГСП). Нормативна регламентация. Същност и етапи на ГСП-не. ГФО на предприятието: същност, съставни части, изготвяне, представяне и публикуване. Независим финансов одит.

23. Същност и значение на Анализа на финансовите отчети.

24. Показатели, характеризиращи имущественото и финансовото състояние на предприятието. Методика за тяхното изчисляване.

II. СЧЕТОВОДСТВО НА БАНКИТЕ

25. Търговски банки. Централна банка на държавата. Небанкови финансови институции. Определения, функции, структура на банковата система. Специфика на счетоводството на банките и небанковите финансови институции.

26. Обща характеристика на пасивните банкови операции, като синтетичен и аналитичен обект на управление и отчитане в банките. Операции по привличане на срочни депозити в лева и във валута: технология; отчитане. Откриване и обслужване на разплащателни, текущи, набирателни и специални сметки: технология; отчитане.

27. Пасивни операции на банките на междубанковия кредитен пазар (търгове за депозити, получени банкови кредити): технология, отчитане. Емисия на банкови облигационни заеми: технология; отчитане. Погасяване и олихвяване на банковите облигационни заеми: технология; отчитане.
28. Обща характеристика на активните банкови операции като синтетичен и аналитичен обект на отчитане в банките. Еднократно краткосрочно банково кредитиране: видове кредитиране: видове кредити; технология на разрешаване и предоставяне; отчетност. Перманентно банково кредитиране: видове; технология на разрешаване и предоставяне; отчетност.
29. Провизиране, олихвяване и погасяване при краткосрочните банкови кредити: видове; технология; отчетност. Активни операции на банките на междубанковия кредитен пазар: технология; отчетност.
30. Банково кредитиране на дългосрочните инвестиции: бизнесплан; ипотека; предоставяне, провизиране, олихвяване и погасяване на инвестиционните кредити; технология, отчитане.
31. Банкови операции на пазара на краткосрочните и дългосрочните лихвоносни ценни книжа: технология; отчетност.
32. Активни банкови операции при кръгооборота на търговските ценни книжа; видове търговски ценни книжа; технология, отчитане.
33. Обща характеристика на безналичните разплащания: модел; технология при пощенски преводи чрез БИСЕРА; отчитане.
34. Вътрешни и международни разплащания чрез директен трансфер: технология; отчитане. Вътрешни и международни разплащания по инкасова форма: варианти, технология; отчитане.
35. Вътрешни и международни разплащания при акредитиви с покритие: варианти; технология; отчитане. Вътрешни и международни разплащания чрез акредитиви без покритие: варианти; технология; отчитане.
36. Разплащания чрез издадени от банките чекове: варианти; технология, отчитане. Разплащания чрез дебитни и кредитни карти: технология; отчитане.
37. Операции по набиране, увеличаване или съкращаване на собствения капитал на банките: капиталова база; капиталова адекватност; технология и отчитане на операциите със собствен капитал на банките.
38. Търговски операции с капиталови ценни книжа за собствена и чужда сметка; технология; отчитане. Доверително управление на инвестиционни портфейли: технология; отчитане.
39. Емисионни операции на Централната банка: технология; отчитане. Операции по снабдяване и освобождаване от касова наличност на банковите звена: технология; отчитане.
40. Незабавни покупки и продажби на валута: технология; отчитане. Срочни банкови сделки с валута: технология; отчитане. Арбитраж и преоценка на валута: технология; отчитане.
41. Отчитане на банковите приходи и разходи.
42. Организация на текущата и периодичната отчетност в банките: принципи, регистри; структура и съдържание на годишния счетоводен отчет.

III. БЮДЖЕТНО СЧЕТОВОДСТВО

43. Особености при отчитането на ДМА в бюджетните организации.
44. Особености при отчитането на НМДА в бюджетните организации.
45. Особености при отчитането на ДФА в бюджетните организации.
46. Особености при отчитането на СМЗ в бюджетните организации.
47. Особености при отчитането на разчетите в бюджетните организации.
48. Особености при отчитането на КФА в бюджетните организации.
49. Особености при отчитането на заемите и дълговете в бюджетните организации.
50. Отчитане на бюджетните и извънбюджетните приходи и разходи.
51. Отчитане на приходите, разходите и резултатите от стопанска дейност в бюджетните организации.

52. Счетоводни процедури и записвания при приключване на изпълнението на бюджет, извънбюджетна сметка или фонд.

ЛИТЕРАТУРА

1. Закон за счетоводството, посл. изм. и доп.
2. НСС
3. МСС/МСФО.
4. Примерен национален сметкоплан.
5. Албум на счетоводните документи.
6. Добрев, Д. Систематичен курс по счетоводство, С., 1945.
7. Душанов, Ив. Обща теория на счетоводството. С., 2003.
8. Душанов, Ив., М. Димитров. Курс по счетоводство на предприятието. С., 2010.
9. Душанов, Ив., Курс по счетоводство на предприятието, 2016.
10. Счетоводна политика в България и Русия – Теория и практика. Свищов. 2006.
11. Янков, В., Г. Николова. Счетоводство на предприятието, Бургас, 2018.
12. Душанов, Ив. и колектив. Стандартизация в счетоводството. С. 2008.
13. Дурин, Ст., Д. Дурина. Счетоводство на предприятието. С., 2008.
14. Янков, В., Г. Николова, Основи на счетоводството, 2017.
15. Генов, Г., Г. Тодоров, Ф. Филипова. Теория на счетоводството. Вн. 2009.
16. Стоянов, Ст., К. Савова. Счетоводство. Основен курс. С., 2010.
17. Николова, Г. Сборник от задачи и тестове Основи на счетоводството, 2021.
18. Янков, В., Николова, Г., Счетоводство на предприятието. Сборник от задачи и тестове, 2022.
19. Янков, В., Николова, Г., Анализ на финансовите отчети, 2018.
20. Николова, Г., М. Николов, Практикум по Анализ на финансовите отчети, 2021.
21. Николова, Г., Теоретични и практико-приложни аспекти на годишния финансов отчет, 2015.
22. Николова, Г., Счетоводна политика, 2013.
23. вестник Делова седмица.
24. списание Български счетоводител.
25. списание Счетоводна политика.
26. www.ides.bg
27. Божков, В. и колектив. Финансово счетоводство. Свищов, 2009
28. Колев, Н. Банково счетоводство. ЖАЖДА, 2009
29. Колев, Н. Бюджетно счетоводство. ЖАЖДА, 2010
30. Колев, Н., п. Димитрова. Сборник с тестове, казуси и задачи по банково счетоводство. ЖАЖДА, 2009.
31. Колев, Н., П. Димитрова. Казуси и решения по бюджетно счетоводство. ЖАЖДА, 2007 г.

Програмен координатор:

Проф. д-р С. Димов